

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1034/2024
10.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бојане Пауновић, председника већа, Дијане Јанковић, Милене Рашић, Мирољуба Томића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљених АА и ББ, због кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Душана Марковића, и браниоца окривљеног ББ, адвоката Драгослава Петковића, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Лазаревцу К 131/22 од 05.09.2023. године и Вишег суда у Београду Кж1 905/23 од 08.05.2024. године, у седници већа одржаној дана 10.10.2024. године, већином гласова је донео

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адвоката Драгослава Петковића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Лазаревцу К 131/22 од 05.09.2023. године и Вишег суда у Београду Кж1 905/23 од 08.05.2024. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, док се преосталом делу захтев браниоца окривљеног ББ, **ОДБАЦУЈЕ**, као недозвољен.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољен, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Душана Марковића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Лазаревцу К 131/22 од 05.09.2023. године и Вишег суда у Београду Кж1 905/23 од 08.05.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лазаревцу К 131/22 од 05.09.2023. године окривљени АА и ББ оглашени су кривим због кривичног дела проневера у саизвршилаштву из члана 364. став 1. КЗ у вези члана 33. КЗ и изречене условне осуде тако што је суд окривљеном АА утврдио казну затвора у трајању од осам месеци и истовремено одредио да се утврђена казна затвора неће извршити, ако окривљени у року проверавања од две године од правноснажности пресуде, не учини ново кривично дело, док је окривљеном ББ утврдио казну затвора у трајању од шест месеци и истовремено одредио да се утврђена казна затвора неће извршити, ако окривљени у

року проверавања од две године од правноснажности пресуде, не учини ново кривично дело. Окривљени су обавезани да суду на име паушала плате износе од по 5.000,00 динара, у року од 15 дана од правноснажности пресуде, као и да накнаде остале трошкове кривичног поступка, о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Вишег суда у Београду Кж1 905/23 од 08.05.2024. године делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА, адвоката Душана Марковића, и жалбе браниоца окривљеног ББ, адвоката Драгослава Петковића, преиначена је пресуда Основног суда у Лазаревцу К 131/22 од 05.09.2023. године у погледу чињеничног описа, правне квалификације и кривичне санкције и то тако што је Виши суд у Београду окривљене огласио кривим због кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. КЗ које су извршили тако што су „дана 07.11.2017. године, на територији ГО Лазаревац, урачунљиви, свесни свога дела, чије су извршење хтели, по претходном договору, у намери да себи прибаве противправну имовинску корист, присвојили покретне ствари које су им поверене на раду у субјекту привредног пословања-АД „Инфраструктура железнице Србије“ у којој су окривљени запослени, окривљени АА као ..., а окривљени ББ као ..., на тај начин што су дана 07.11.2017. године у ..., код километар стуба 47+280 метара, где је оштећено предузеће изводило радове-замена железничке пруге, након што су радници оштећеног предузећа натоварили замењени железнички материјал и то четири комада шине за железнички пружни саобраћај у дужини од по три метра и четири везице са припадајућим виљцима DX-3, у теретно возило марке „Застава турбо ривал“, регистарске ознаке ..., а којим је управљао окривљени АА, као ... оштећеног предузећа, уместо да наведени железнички материјал одвезу у депо железничке станице у Лајковцу, окривљени АА и ББ исти одвозе на отпад секундарних сировина у Шопићу, ГО Лазаревац, у намери продаје, те замењени материјал истоварују из теретног возила, чиме су окривљени прибавили противправну имовинску корист од 7.776,00 динара, при чему су били свесни да је њихово дело забрањено“, а за које је суд окривљенима изрекао условне осуде тако што је окривљеном АА утврдио казну затвора у трајању од шест месеци а окривљеном ББ у трајању од три месеца и истовремено одредио да се утврђене казне затвора неће извршити, ако окривљени АА у року проверавања од две године, а окривљени ББ у року проверавања од једне године од правноснажности пресуде, не учине нова кривична дела. У преосталом делу жалбе бранилаца окривљених одбијене су као неосноване, а пресуда Основног суда у Лазаревцу К 131/22 од 05.09.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости поднели су:

- бранилац окривљеног ББ, адвокат Драгослав Петковић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе,

- бранилац окривљеног АА, адвокат Душан Марковић, због повреде закона, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, без опредељивања повреде закона из члана 485. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи одговорности или да побијане пресуде укине и предмет врати на поновно одлучивање или утврди да је повређен закон на штету окривљеног.

Врховни суд је примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених доставио Врховном јавном тужилаштву, у складу са чланом 488. став 1. КЗ, и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужилаштва и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адвоката Драгослава Петковића, неоснован је у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, а у преосталом делу, недозвољен, док је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Душана Марковића, у целисти недозвољен.

Неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адвоката Драгослава Петковића, указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП наводима да је побијаном пресудом другостепеног суда прекорачена оптужба тиме што је, оглашавајући окривљеног кривим за кривично дело проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. КЗ, другостепени суд у чињеничном опису кривичног дела у изреци пресуде, додао наводе да су окривљени присвојили покретне ствари које су им поверене на раду „у субјекту привредног пословања“.

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП пресуда се може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. У ставу 2. истог члана, прописано је да суд није везан за предлог тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела.

Из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истовестности дела, а евентуалне измене чињеничног описа дела у изреци пресуде морају остати у границама чињеничног основа из оптужбе, тачније у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива. Закон не захтева идентитет у погледу правне оцене дела.

Оптужним предлогом јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Лазаревцу Кто 297/17 од 07.12.2017. године, окривљенима АА и ББ стављено је на терет кривично дело проневера у саизвршилаштву из члана 364. став 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, за које су оглашени кривим пресудом Основног суда у Лазаревцу К 131/22 од 05.09.2023. године, а које су, према наводима диспозитива оптужног акта и изреке првостепене пресуде, окривљени извршили 07.11.2017. године, тако што су у намери да себи прибаве противправну имовинску корист присвојили покретне ствари које су им поверене на раду у АД „Инфраструктура железнице Србије“.

Побијаном пресудом Вишег суда у Београду Вишег суда у Београду Кж1 905/23 од 08.05.2024. године делимичним усвајањем жалби бранилаца окривљених АА и ББ, преиначена је пресуда Основног суда у Лазаревцу К 131/22 од 05.09.2023. године у погледу чињеничног описа, правне квалификације и кривичне санкције и то тако што је

Виши суд у Београду окривљене огласио кривим због кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. КЗ које су, према изреци ове пресуде, окривљени извршили тако што су у намери да себи прибаве противправну имовинску корист присвојили покретне ствари које су им поверене на раду у субјекту привредног пословања-АД „Инфраструктура железнице Србије“.

Врховни суд налази да, у конкретном случају, побијаном пресудом другостепени суд није повредио ни субјективни, а ни објективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљених када их је, сходно овлашћењима из члана 420. став 2. ЗКП, након одржаног претреса пред другостепеним судом, огласио кривим због кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. КЗ, и у том смислу, у чињеничном опису у изреци пресуде навео да је АД „Инфраструктура железнице Србије“ субјект привредног пословања.

Другостепени суд у изреку своје пресуде није додао другу радњу извршења у односу на ону која је окривљенима већ стављена на терет (присвајање покретне ствари која им је поверена на раду у АД „Инфраструктура железнице Србије“ у намери да себи прибаве противправну имовинску корист), већ је остајући у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, уз утврђивање мањег износа противправне имовинске користи коју су окривљени присвојили, њен чињенични опис само ускладио са законском инкриминацијом кривичног дела из члана 224. став 1. КЗ за које је окривљене огласио кривим, које је при томе, услед прописивања нижег посебног минимума казне, повољније по окривљеног од кривичног дела из члана 364. став 1. КЗ које им је оптужним актом стављено на терет. Стога, у конкретном случају, положај окривљених није погоршан ни у погледу правне оцене дела нити кривичне санкције. У том смислу се чињенице из пресуде пресуде Врховног касационог суда Кзз 905/2020 од 14.10.2020. године, на коју се у захтеву браниоца окривљеног ББ указује, битно разликују, па се став изражен у наведеној пресуди не може применити у конкретној ситуацији.

Сходно наведеном, Врховни суд налази да другостепеном пресудом није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, на коју се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адвоката Драгослава Петковића, неосновано указује.

Према оцени Врховног суда, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адвоката Драгослава Петковића у преосталом делу, и захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Душана Марковића у целости, су недозвољени.

Наиме, бранилац ББ, адвокат Драгослав Петковић, захтев за заштиту законитости против правноснажних пресуда првостепеног и другостепеног суда, подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, која представља законом дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП. Међутим, битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП бранилац у захтеву образлаже оспоравањем потпуности и правилности налаза и мишљења судског вештака Љиљане Адамовић и њеног стручног кредибилитета, на који начин, према налажењу Врховног суда, указује на погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање, односно на повреду закона из члана 440. ЗКП.

На повреду закона из члана 440. ЗКП и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП бранилац окривљеног ББ, указује и

преосталим наводима захтева у којима, анализирајући разлоге побијаних пресуда, полемиче о висини прибављене противправне имовинске користи, која је, према његовом мишљењу, мања од оне која је утврђена током доказног поступка, односно наводима којима имплицира да окривљени нису ни прибавили противправну корист обзиром да на отпаду нису продали предмет кривичног дела нити примили новац, сматрајући због тога, да су радње које су окривљени предузели остале у покушају, као и свим осталим наводима, у којима на основу сопствене оцене доказа износи закључак да су нижестепени судови, у конкретном случају, морали да примене одредбу члана 16. став 5. ЗКП и окривљене ослободе од оптужбе.

Правилност и потупност утврђеног чињеничног стања, оспорава се и захтевом за заштиту законитости који је због повреде закона, у смислу одредбе члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, против правноснажних пресуда првостепеног и другостепеног суда, поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Душан Марковић, наводима да из свих изведених доказа, према његовом мишљењу, а супротно налажењу нижестепених судова, произилази да окривљени нису имали намеру да извршењем кривичног дела прибаве противправну имовинску корист, због чега сматра да је нејасно на који начин и на основу којих доказа је суд утврдио њихову кривицу, на који начин се указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како због повреде закона из члана 440. ЗКП и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, није дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљенима преко браниоца, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, Врховни суд је захтеве бранилаца окривљених АА у целости и ББ у наведеним деловима оценио као недозвољене.

Из изнетих разлога, налазећи да побијаном пресудом другостепеног суда није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адвоката Драгослава Петковића, Врховни суд је на основу члана 491. став.1 ЗКП, одбио захтев, док је у овај захтев у преосталом делу и захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Душана Марковића у целости, на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 485. став 4. ЗКП, одбацио као недозвољен.

**Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.**

**Председник већа-судија
Бојана Пауновић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић